

MOUKARI-/KIEKKOHÄKIN TARKASTUKSET JA KÄYTTÖ

Tämä tiivistelmä korostaa yhteistyötä kentän henkilökunnan ja lajinjohtajan / urheiluseuran välillä. Monet kohdat ovat ammattilaisille entuudestaan selviä mutta vastaavasti moni asia jää etenkin kilpailun aikana Ij:n kokemuksen varaan.

RUNKO

Ennen verkon paikalleen asettamista.

- Tarkista runkotolppien kunto. Vaurioita aiheuttaa varastointi, osumat moukarista sekä sää.
- Tolpan tulisi säilyttää rakenteellinen lujuus vuodesta toiseen. Lievät kolhut tai taipuminen ei välttämättä vaadi välitöntä korjausta. Mikäli tuulen vaikutuksesta tolppia ja/tai ovipaneeli on kaatunut, kaikki vauriokohdat käydään huolellisesti läpi ja ratkaistaan onko osa oikaistavissa vai tarvitaanko uutta.
- Mikäli runkomateriaali on alumiini, on tolpan profiilista ja ainevahvuudesta riippuen oltava erityisen huolellinen moukarin osumakohtien tarkastamisessa. Pahimmillaan osumakohtaan tulee jopa reikä ja merkittävä painauma. Mikäli vaurio on tuulen kannalta otollisessa kohdassa, on mahdollista, että äkillinen puuska (ja/tai uusi osuma) aiheuttaa tolpan ennalta arvaamattoman pettämisen tai ainakin taipuma kasvaa. Mikäli tämä tapahtuu kilpailun aikana (etenkin ovipaneelin kohdalla) heikkenee verkon suojaominaisuus eli peitto merkittävästi.
- **(Muistakaa, että kilpailujen / harjoitusten välillä verkko lasketaan mahdollisimman usein ”puolitankoon” eli löysälle, jotta yllättäviltä tuulivahingoilta välttyttäisiin. Lisäksi tuulikuormaa voi pienentää kääntämällä molemmat ovipaneelit kiinni.)**
- Tarkista vaijerikelojen, -rissojen sekä tietysti itse vaijereiden kunto. 10 vuotta vanhat osat ovat usein jo täysin vaihtokunnossa. Kun ovipaneelien vaijerit pitää vaihtaa, valitkaa uudet puolta paksummat. Kustannuslisäys on vähäinen mutta käyttövarmuus eli osumakestävyys lisääntyy merkittävästi.
- Ovipaneelien pyörien kunto ja toiminta. Muistakaa, että pyörä itsessään voi vaikuttaa toimivalta mutta huomioon on otettava todelliset käyttöolosuhteet eli kuinka herkästi se toimii kun lisäpainot on käytössä, kulkeeko pyörästä osan matkaa nurmikolla jne. Mikäli pyöriä vaihdetaan, valitkaa mahdollisimman suuri halkaisija ja leveys.

VERKKO

- Tarkista/korjaa ripustuskohdat.
- Paikataan verkko. (ks. malliesimerkki; varmasti muitakin hyviä löytyy)
- Muistetaan, että repeämät tulee korjata mahdollisimman nopeasti, ei pelkästään kerran vuodessa. Tämä korostuu kentällä jossa moukaria heitetään paljon, sillä vaurioita tulee samalle melko pienelle alueelle.
- Korjauksen muistisääntöjä:
 - + Pyritään palauttamaan vauriokohdan ominaisuudet eli verkon pitää joustaa mutta samalla olla riittävän luja.
 - + Käytetään mahdollisimman samankaltaista köyttä kuin verkko itsessään on.
 - + Ei aiheuteta korjauksessa verkkoon pistemäisiä kiristyskohtia eli vain kuromalla repeämäkohta umpeen.
 - + Ei käytetä nippusiteitä paitsi aivan pakottavassa tilanteessa (kilpailun aikana) ja vain ehdottoman väliaikaisesti.

Esimerkki repeytyneen kohdan korjaukseen. Vauriokohdan muoto ja jousto palautettu. Köyden päiden polttaminen on tehtävä erityisen huolella, jottei verkolle aiheuteta lisävaurioita.

MUUNTORENGAS

- Vanneraudasta tehty vanha malli on edelleen hyvä, mikäli säilytyksessä ollaan huolellisia ja korjauksia/huoltoa on tehty säännöllisesti (vanteen muoto, vanereiden kunto, ehjät hitsit). Huonokuntoinenkin vanha voidaan entisöidä ja saada siitä parempi kuin nykyisin myytävät muoviset palapelit (esim. Helsingin Olympiastadionin muuntorengaan entisöinti -12). Mikäli muovinpaloja joudutaan kuitenkin käyttämään, niin varmistakaa tavalla tai toisella, että palojen yläpinta on riittävästi karhennettu. Ilman parannustoimenpiteitä liukastumisvaara on todellinen, korostuen etenkin vesisateella.

VALMISTELUT ENNEN KILPAILUA

- Poistetaan pussitus (eli suoritusta haittaava tuulen aiheuttama verkon edestakaisen liikkeen sisäänpäin suuntautuva osuus). (ks. mallikuvat)
- Sidotaan verkko häkin mallista riippuen kahden tai neljän tolpan kohdalta. Kyseessä ovat saranatolppa ja sitä edeltävä tolppa. Saranatolpan sidonta on monesti tarpeetonta, sillä paneelin ollessa täysin auki-asennossa verkko on **yleensä** tolpan kohdalla riittävän kireällä.

- Sidontakohta määräytyy rungon ja verkon yhteensopivuuden perusteella. Saranatulppaan riittää yleensä yksi noin 4-5 metrin korkeudella. Edeltävään tolppaan laitetaan kaksi noin 2,5 ja 4 metriin. Lopullisen kohdan määrää mahdollisten poikittaistukien paikat ja käyttökokemus. Mallikuvien mukaiset sidontanarut mahdollistavat verkon noston ja laskun lenkkejä välillä irrottamatta. Mallikuvan mukaisesti verkosta otetaan turha löysä pois muistaen, että sidontanaru viedään usean silmän läpi ja kiristetään sopivasti tolpan suuntaan mutta **ei koskaan tolppaan kiinni asti**. Sidontanarun pituus on noin 50-60cm.
- Muistetaan, että verkon sitominen on (etenkin tuulisella kelillä) tarpeen myös kiekkokilpailussa. Kiekkonheitossa ongelma korostuu juuri saranatulpan kohdalla.
- Varaudutaan siihen, että moukari jää kiinni verkkoon, verkko tippuu osittain alas tai vaijeri katkeaa. Miten ja millä korjataan, kuka korjaa sekä miten ylös päästään työturvallisesti?
- **Huom!** Verkon pitää koko pituudeltaan olla maassa kiinnitettynä. Jos häkin takaosaan halutaan sijoittaa kameroita, ne ovat kokonaan joko verkon ulkopuolella tai sisäpuolella.

Lukot ovat tavallisia lippunarun lukkoja. Kokeilemalla sopiva narun pituus.
Huom! Älä kiristä liikaa. Verkon pitää sidottunakin joustaa ulospäin.

KILPAILUN AIKANA

- Moukari jää kiinni verkkoon. **Karkea muistisääntö lajinjohtajalle:** mikäli moukarin pallo ja kahva osoittavat samaan suuntaan eli alas, on hyvin epätodennäköistä, että moukari irtoaa omia aikojaan. Turvallisuuden kannalta (heittäjät, tuomarit) kilpailun keskeyttäminen ei siis läheskään aina ole tarpeen.
- Myös kilpailun aikana erityisen vaaralliseen kohtaan tullut repeämä voi vaatia välittömän paikkauksen. Tässä korostuu kilpailutapahtuman muiden lajien aikataulu ja kentän lay-out.